

## ผลผลิต/โครงการ/กิจกรรม: โครงการพัฒนาองค์ความรู้ด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี และธรณีพิบัติภัย

### กิจกรรม: ให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551 แก่ชุมชน

#### 1.สาระสำคัญ :

ซากดึกดำบรรพ์เป็นหลักฐานสำคัญยิ่งต่อการศึกษาวิจัยด้านธรณีวิทยา ประวัติความเป็นมาของโลก ตลอดจนเป็นสมบัติของแผ่นดินที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ ปัจจุบันประเทศไทยมีการค้นพบซากดึกดำบรรพ์เป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มที่จะพบมากขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตามซากดึกดำบรรพ์จำนวนมากที่ค้นพบมักถูกทำลายจากกระบวนการขุดค้นที่ไม่ถูกหลักวิชาการ หรือความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือการนำไปเพื่อประโยชน์ทางการค้า ด้วยเหตุนี้ จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551 เพื่อการคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ การอนุรักษ์ และบริหารจัดการซากดึกดำบรรพ์ให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ พระราชบัญญัตินี้ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2551 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 9 สิงหาคม 2551 เป็นต้นมา

กรมทรัพยากรธรณี โดยกองคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการบริหารจัดการและคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของกฎหมายที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการซากดึกดำบรรพ์อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรให้มีการฝึกอบรมโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551 แก่ชุมชน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ บุคคล หน่วยงานต่างๆ ตลอดจนประชาชนทั่วไปได้มีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551 และนำไปถือปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะทำให้เกิดการคุ้มครอง การอนุรักษ์ และการบริหารจัดการซากดึกดำบรรพ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการรักษามรดกทางธรรมชาติของแผ่นดิน สามารถพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างรายได้ให้กับท้องถิ่นในอนาคตอันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 กำหนดให้มีการฝึกอบรมโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551 ในพื้นที่จังหวัดลพบุรี จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดกาฬสินธุ์

#### 2. ผลการดำเนินงาน :

กรมทรัพยากรธรณี ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์พ.ศ. 2551 แก่ชุมชน 2 หลักสูตรคือ หลักสูตรทั่วไปในพื้นที่จังหวัดลพบุรี และจังหวัดอุบลราชธานี และหลักสูตรพิเศษในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ มีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

##### 2.1 จังหวัดลพบุรี

การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551 แก่ชุมชน ครั้งที่ 13 จัดขึ้น ณ โรงแรมลพบุรีอินน์ จังหวัดลพบุรี วันที่ 17 ธันวาคม 2557 มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 135 คน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาลตำบล ทสม. โรงเรียน สื่อมวลชน และประชาชนทั่วไปที่สนใจ จากการสอบถามผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมจำนวน 87 คน พบว่ามีความพร้อมที่จะนำความรู้ความเข้าใจดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับท้องถิ่นต่อไป เช่น การเผยแพร่เอกสารที่ได้รับไปยังที่ทำงานหรือที่อื่นๆ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 33.34 ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่น จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 63.22 และอื่นๆ เช่น การสนทนา นำไปสอนนักเรียน หรือใช้ในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.44

ภายหลังการฝึกอบรม ทางองค์การบริหารส่วนตำบลหนองทราย อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการค้นพบซากดึกดำบรรพ์จำพวกฟิวซิลินิด ปะการัง และซากดึกดำบรรพ์สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังอื่นๆ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการให้ความรู้เกี่ยวกับซากดึกดำบรรพ์ในท้องถิ่น จึงได้ขอความอนุเคราะห์กรมทรัพยากรธรณีในการจัดทำแหล่งเรียนรู้ทางด้านธรณีวิทยาและซากดึกดำบรรพ์ สำหรับเยาวชนและประชาชนในท้องถิ่น

## 2.2 จังหวัดอุบลราชธานี

การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์พ.ศ. 2551 แก่ชุมชน ครั้งที่ 14 จัดขึ้น ณ โรงแรมสุโขทัยแกรนด์ โฮเทล แอนด์ คอนเวนชัน เซ็นเตอร์ จังหวัดอุบลราชธานี ระหว่างวันที่ 23 ธันวาคม 2557 มีผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมรวมทั้งสิ้น 135 คน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) สื่อมวลชน และประชาชนทั่วไป จากการสอบถามผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม พบว่ามีความพร้อมที่จะนำความรู้ความเข้าใจดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับท้องถิ่นต่อไป เช่นการเผยแพร่เอกสารที่ได้รับไปยังที่ทำงานหรือที่อื่นๆ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 36.03 ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่น จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 59.56 และด้วยวิธีการอื่นๆ เช่น จัดทำสื่อการสอน ประชาสัมพันธ์ทางวิทยุชุมชน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.41

## 2.3 จังหวัดกาฬสินธุ์

การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์พ.ศ. 2551 หลักสูตรพิเศษ ครั้งที่ 1 เป็นหลักสูตรที่เน้นการให้ความรู้ทั้งทางทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ การออกภาคสนาม และการจัดสัมมนาระดมความคิด จัดขึ้น ณ โรงแรมชาร์ลอง บูทริค อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ระหว่างวันที่ 16-23 มีนาคม 2558 มีผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม จำนวน 25 คน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบล และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

### ผลผลิตและผลลัพธ์

ผลผลิตของงาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี 58	ผลผลิต ปี 58
1.จำนวนชุมชนเป้าหมายที่นำองค์ความรู้/มาตรการด้านธรณีวิทยาไปบริหารจัดการในท้องถิ่น	แห่ง	3	2
2. จำนวนชุมชนที่ได้รับองค์ความรู้ด้านทรัพยากรธรณีและธรณีวิทยา	แห่ง	3	3

ผลลัพธ์ที่ได้รับ
1.เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนผู้เข้าร่วมอบรมและโดยมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็น ตลอดจนได้ประชาสัมพันธ์พระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551 สื่อองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายและถือปฏิบัติอย่างถูกต้อง

## 3.ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จ

## 4.ข้อเสนอแนะ

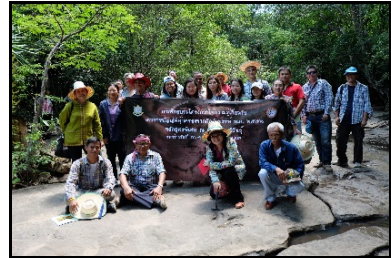
ภาพกิจกรรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครอง  
ซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558



ภาพกิจกรรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551  
ครั้งที่ 13 จังหวัดลพบุรี มีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 135 ราย



ภาพกิจกรรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551  
ครั้งที่ 14 จังหวัดอุบลราชธานี มีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 135 ราย



ภาพกิจกรรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. 2551  
หลักสูตรพิเศษ ครั้งที่ 1 ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดกาฬสินธุ์) มีผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 25 ราย